

BOTANICUM

KASVITIEEEN TIEDOTUSLEHTI • 4/2014 • 25.4.2014

Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen kasvitieteen yksikkö
sekä Biotieteiden laitos (kasvibiologia)

Vastaava päätoimittaja Marko Hyvärinen (@helsinki.fi), toimittaja Leena Helynranta (@helsinki.fi)

LUONNONTIETEELLINEN KESKUSMUSEO
KASVITIEDE

Luomuksen uusi johtokunta

Rehtori on asettanut Luonnontieteellisen keskusmuseon uuden johtokunnan 1.4.2014–31.3.2018 seuraavasti

Puheenjohtaja / varapuheenjohtaja

- **Jari Niemelä**, dekaani, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta /
Atte Korhola, varadekaani, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta

Jäsenet / varajäsenet

- **Helena Korpelainen**, yliopistonlehtori, maatalous-metsätieteellinen tiedekunta /
Helena Åström, yliopistonlehtori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta
- **Jouko Rikkinen**, professori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta /
Johannes Enroth, yliopistonlehtori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta
- **Timo Vesala**, professori, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta /
Mikael Fortelius, professori, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta
- **Ilari Sääksjärvi**, dosentti, Turun yliopiston eläinmuseo /
Riitta Tegelberg, projektipäällikkö, Digitarium
- **Rauno Väisänen**, luontopalvelujohtaja, Metsäntutkimuslaitos /
Johanna Niemivuo-Lahti, neuvotteleva virkamies, Maa- ja metsätalousministeriö
- **Terhi Rytteri**, vanhempi tutkija, Suomen ympäristökeskus /
Jukka-Pekka Jäppinen, kehittämisspäällikkö, Suomen ympäristökeskus

Henkilöstön edustajajäsenet / varajäsenet

- **Otto Miettinen**, tutkijatohtori, kasvitieteen yksikkö /
Soili Stenroos, yli-intendentti, kasvitieteen yksikkö
- **Laura Hiisivuori**, tiedottaja, yleinen yksikkö
Antto Pesonen, laatukoordinaattori, luonnontieteiden yksikkö

Putkilokasvisystematiikan intendentuuriin tusina hakemusta

Kasvitieteen yksikössä avoimena olevaa tehtävää hakivat 22.4. mennessä:

- Dario I. Ojeda Alayon
- Amanda L. Grusz
- Laurent Hardion
- Norbert Holstein
- Egle Köster
- Yan Peng Ng
- Gilberto Ocampo
- Péter Poczai
- Verdan Segota
- Mohammed Shijad
- Hanna Tuovila
- Ozlem Tonguc Yayintas

Kasvitieteen kollokviot

Kasvitieteen kollokviot järjestetään **torstai-iltapäivinä kello 14.00–15** Kaisaniemessä kasvimuseorakennuksen Nylander-salissa. Esitykseen voi hakea kahvin mukaan toisen kerroksen kahvihuoneesta. Kollokvion järjestäjänä toimii Samps Lommi (@helsinki.fi).

- **8.5. Samps Lommi**: *Luontoon liittyvät balttilaiset lainasanat suomen kielessä.*
- **22.5. Raquel Pino Bodas**: *Coevolution of the Cladoniaceae and associated fungi.*
- **12.6.** Kaksi esitystä. **Otto Miettinen**: *Sienitutkimusta Kaakkois-Aasian metsissä.*
J. Gergő Szarkándi: *The ADiv Project: Analysis of diversification rates in the Agaricales.*

Uusi johtokunta

Matkoilla

- 3.–27.5. **Otto Miettinen** Indonesiassa. Tarkoituksena on solmia yhteistyösopimus länsisumatralaisen Andalasin yliopiston kanssa keruu- ja herbaarioyhteistyötä varten. Jaavalla vierailukohteina Yogyakarta Gadjah Mada -yliopisto ja Bogorin herbaario.
- 5.–6.5. **Alexander Sennikov**, Germany, Berlin-Dahlem, Botanical Garden and Botanical Museum. *Asteraceae* in Vietnam.
- 5.–10.5. **Pertti Uotila**, Venäjä, Pietari, Komarov Botanical Institute. Aasian savikat (*Chenopodium* s.lat.).
- 16.–26.5. **Leo Junikka**, Brasilia, Sao Paulo, Brotas. IAWA:n (International Association of Wood Anatomists) puun kuorten terminologiakomitean kokous.
- 5.–8.6. **Marko Hyvärinen**, Kroatia, Zagreb. Euroopan kasvitieteellisten puutarhojen konsortion kokous.
- 9.–13.6. **Annina Launis**, Ruotsi, Uppsala. Kurssi: How to prepare a sample for high-throughput sequencing of fungal communities.

Vierailijoita

- 7.4. **Ilya Zhdanov**, Russia, Moscow, Losinyy Ostrov National Park. *Venäjän kivijäkälät*. Yhteyshenkilöt Leena Mylly ja Teuvo Ahti.
- 27.4.–3.5. **Alexander Paukov**, Russia, Ekaterinburg, Ural Federal University. *Biodiversity and systematics of Megasporaceae*. Yhteyshenkilö Leena Mylly
- 31.5.–29.6. **J. Gergő Szarkándi**, Unkari, Szegedin yliopisto. *Agaricales-lahkoon kuuluvat kuppisienet (cyphelloid), käävät ja orvakat*. Yhteyshenkilö Otto Miettinen.

Paukov

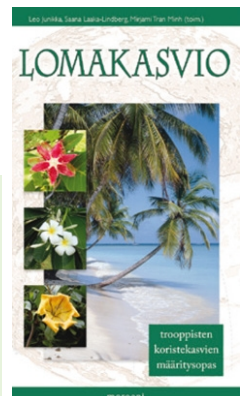
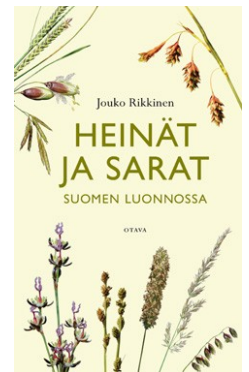
Szarkándi

Saatuja apurahoja

- Teija Alanko**, 1 000 € Kanslianeuvos Kaarlo Koskimiehen ja Irma Koskimiehen stipendirahasto, arkeobotaaniseen tutkimukseen liittyvä matka-apuraha käytettäväksi kolmen vuoden sisällä.
- Teija Alanko**, 1 610 € Kanslerin matkaraha, Nordic Archaeobotany Group 2014 -kokous Islannissa elokuussa.
- Maria Hällfors**, 330 € Kanslerin matkaraha, tieteellinen kokous Uppsalassa (esitelmä).
- Annina Launis**, 440 € Kanslerin matkaraha, tieteellinen workshop Varanginvuonolla (esitelmä).
- Mikko Paaajanen**, 800 € Kanslerin matkaraha, väitöskirja-aineiston keruu St. Helenalla (*Commidendrum* ja *Melanodendron* puuastereiden risteytyminen ja suojele).
- Mikko Piirainen**, 230 € Kanslerin matkaraha, väitöskirjaan liittyvä työjakso Mainzin yliopistossa (fylogeneettinen analyysi *Salicornioideae*-alaheimosta).
- Viacheslav Spirin**, 2 700 € Chancellor's Travel Grant, participating in North American Mycological Association (NAMA) conference in Eatonville, Washington, USA, on 9–12.10.2014 and collecting trips in that area (American North-West)

Uusia julkaisuja 2014

25. Oldén, A., Ovaskainen, O., Kotiaho, J.S., **Laaka-Lindberg**, S. & Halme, P. 2014: Bryophyte species richness on retention aspens recovers in time but community structure does not. — PLoS ONE 9(4): e93786. doi:10.1371/journal.pone.0093786
26. **Rikkinen**, J. 2014: Heinät ja sarat Suomen luonnossa. — 176 s. Otava, Helsinki.
27. Somlyay, L. & **Sennikov**, A.N. 2014: *Atlas Florae Europaeae* notes 23. The typification and revised taxonomic circumscription of *Sorbus bakonyensis* (*Rosaceae*), with a description of *Sorbus udvardyana*, a new apomictic species endemic to Hungary. — Phytotaxa 164(4): 265–275.
28. Sun, Y., **He**, X. & Glenny, D. 2014: Transantarctic disjunctions in *Schistochilaceae* (*Marchantiophyta*) explained by early extinction events, post-Gondwanan radiations and palaeoclimatic changes. — Molecular Phylogenetics and Evolution 76: 189–201.
29. Tran Minh, M., **Laaka-Lindberg**, S. & **Junikka**, L. 2014 (toim.): Lomakasvio – trooppisten kasvien tunnistusopas. 2. tarkistettu painos. — 252 s. Moreeni, Helsinki. [Tieteellisten nimien oikeellisuus, suomenkieliset nimet ja huomautukset kirjoitusvirheet on tarkistettu ja korjattu.]

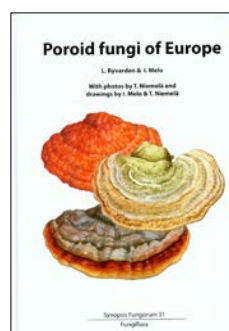
Kasvitieteen kirjaston uutuuksia

Marko Hyvärisen lahjoitus:

Heywood, V.H. with Sharrock, S. 2013: European Code of Conduct for Botanic Gardens on Invasive Alien Species. — 60 s. Council of Europe, Strasbourg, Botanic Gardens Conservation International, Richmond. [Pdf verkossa](#)

Tuomo Niemelän lahjoitus:

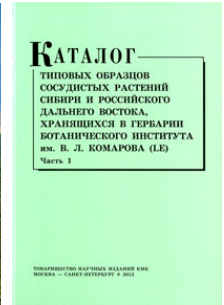
Ryvarden, L. & Melo, I. 2014: Poroid fungi of Europe. — Synopsis fungorum 31: 1–455.

Pertti Uotilan lahjoituksia:

Hakimov, V.N., Kovaleva, T. V. & Nacvaladze, N.Û. (toim.) 2013: Atlas osobo ohranâemyh prirodnyh territorij Sankt-Peterburga. — 175 s. SPb. Pdf verkossa

Sokolova, I.V. (toim.) 2012: Katalog tipovyh obrazcov sosudistyh rastenij Sibiri i rossijskogo Dal'nego Vostoka, hranâšihšâ v Gerbarii Botaničeskogo instituta im. V. L. Komarova RAN (LE) = Catalogue of the type specimens of the vascular plants from Siberia and the Russian Far East kept in the Herbarium of the Komarov Botanical Institute (LE). — 442 s. Tovarišstvo naučnyh izdanij KMK, Moskva, Sankt-Peterburg.

Yliopiston puhelinnumerot ovat vaihtuneet

Torstaina 24. huhtikuuta muuttui yliopiston puhelinnumeroiden alkuosa: (09) 191 -numerosta siirryttiin 02941-alkuisiin numeroihin. Jos numero on aikaisemmin ollut (09) 191 24435, on se jatkossa muotoa 02941 24435. Puhelinnumerot muuttuivat siksi, että yliopisto liittyi mukaan valtionhallinnon puhelinsopimukseen. Matkapuhelinnumerot ja alanumerot säilyivät kuitenkin ennallaan, mikä tarkoittaa, että matkapuhelinnumeroihin voi soittaa sekä yliopiston sisä- että ulkopuolelta kuten ennenkin, ja että viisnumeroiset sisänumerot toimivat edelleen.

Huolellisuutta jätteiden lajitteluun

Kaisaniemen jätteiden lajittelu ei toimi toivotulla tavalla esimerkiksi paperin ja pahvin keräyksen osalta. On tärkeätä, että säiliöihin laitetaan vain sinne tarkoitettua tavaraa. Näin eri ainekset saadaan hyötykäyttöön ja kiertoon.

Huomioi että:

- Pahvia ja kartonkia laitetaan vain ja ainoastaan kartongin ja pahvin keräyssäiliöihin! Laatikot on syytä litistää, etteivät säiliöt täyty ennen aikojaan.
- Paperinkeräykseen **ei saa** laittaa pahvia, kartonkia tai voimapaperia.
- Voimakkaasti muovitettu kiiltävä paperi kuuluu sekajätteeseen, sillä se sisältää enemmän muovia kuin puukuituja.
- Biojätteeseen vain maatuva eloperäistä jätettä
- Jos et tiedä mihin mitäänkin pitää laittaa, laita se sekajätteeseen

Kumpulän kokoelmien käyttö opetukseen ja tutkimukseen

Kasvibioteknologian käytännön kurssin 14 opiskelijaa (joista valtaosa ulkomaalaisia) haki 3.3. yliopistonlehtori Mika Kotilaisen johdolla Kumpulän puutarhasta kurssimateriaaliksi puiden silmuja. Kurssi on bio- ja ympäristötieteellisen ja maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan yhteinen jatkokurssi.

Metlan tutkija Kaisa Nieminen keräsi 28.3., luvalla ja luovutussopimusta vastaan, Kumpulassa DNA-näytteitä 19 eri koivulajista. Näytteiden otto liittyy rauduskoivun genomien sekvensoimiseen ja genomien julkaisemiseen (yhteistyö Viikin tutkijoiden kanssa). Tarkoitus on sekvensoida lajit suurpiirteisesti ja lisätä pieni fylogeneettinen analyysi eri koivulajien sukulaisuudesta rauduskoivun genomien julkaisuartikkeliin.

Herbaarioseikkailuja Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa

Vierailin 6.–16. huhtikuuta seitsemässä herbaariossa Prahassa, Brnossa ja Bratislavassa. Enimmäkseen tarkistin *Cladoniaeae*-näytteitä jäkäläkokoelmissa, mutta jonkin verran olin myös muissa kokoelmissa ja tapasin eri alojen tutkijoita. Kaikissa herbaarioissa on runsaasti näytteitä eivätkä ne ole määrittämissään kovin ajantasaisia. Niinpä kylvin niihin satoja määrittäksen korjauslippuja. Kaikissa oli kuitenkin jotakin erityistä ja kiinnostavaa.

Prahan Kaarlen yliopiston herbaario (PRC) on vanhassa yliopiston laitosrakennuksessa meikäläisittäin ahtaasti. Jäkäläkokoelmissa liikkuu iltaisin haamu, koska huoneen naapurissa oli vuonna 1945 saksalaisen professori Adolf Pascherin asunto ja Pascher (tunnettu levätutkija) teki siellä neuvostoarmeijan tullessa itsemurhan. Laitoksessa tapasin emäntäni **Jana Steinová**n lisäksi mm. proferssori **J. Vaňan**, bryologin joka vieraili meilläkin takavuosina usein. Kommunistiaikana hän pystyi tulemaan Suomeenkin (useimmat eivät), joten nyt hän on vuorostaan poliittisesti syrjittynä (tosin julkaisi äskettäin maan sammalien uuden luettelon). Laitoksella on ilahduttavan paljon nuoria tutkijoita.

Seuraavaksi kävin maan kansallismuseon herbaariossa (PRM). Sen sienikokoelmat on äskettäin siirretty kaupungin ulkopuolelle parinkymmenen kilometrin päähän pieneen kylään, jonne on rakennettu uudet, enimmäkseen ikkunattomat varastohallit. Tilaa on runsaasti uusissa kompaktoreissa ja laajoilla pöydillä. Koska lämpötilaa pidetään noin 18° C:ssa, niin villapaita oli tarpeen. Uusi kuraattori **J. Bunda** on avulias, ja museossa on myös likenikolisten sienten spesialisti **Jana Kočourková**, joka tulee syyskuussa Helsinkiin. Vanhoissa kokoelmissa on muun muassa F. Opizin näytteitä 1800-luvun alkupuolelta sekä etenkin M. Servitin, J. Suzan ja A. Hilitzerin näytteitä, kaikki tunnettuja likenologeja. Yllättäen tapasin myös kääpätutkija (ym.) **Z. Pouzarin** edelleen työskentelemässä (synt. 1932), ja hänen työtoverinsa **F. Kotlaba** (synt. 1927) on myös museolla lähes joka päivä.

Kolmas Prahan iso herbaario on Průhoniceissa, sekin kaupungin ulkopuolella, noin 1850 rakennetussa satulinnassa ja sen pihaparakeissa, aivan mahtavassa ympäristössä. Se on maan tiedeakatemian herbaario (PRA). Siellä on muun muassa vuonna 2008 kuolleen jäkälätutkija A. Vězdan suuri kokoelma. Siellä tapasin myös vanhan tuttavani vihviläkasvitutkija **J. Kirschnerin**, joka on mukana *Juncaceae*n molekyyli-taksomian hankkeessa. Äskettäin hankkeen

tuloksena on muun muassa erotettu Suomessakin kasvava laji *Juncus trifidus* sukuun *Oreojuncus*. Lähinnä polyploidiatason ja morfologian selvityksellä käyttäen suurta aineistoa on tultu siihen tulokseen (Suomessakin tärkeä), että *Juncus bufoniusta* (heksaploidi) ja *J. minutulusta* (tetraploidi) ei voi morfologisesti luotettavasti erottaa (vastoin eräitä aiempia tutkijoita).

Masarykin yliopiston herbario Brnossa (BRNU) oli oikeastaan matkani pääkohde, sillä siellä huhujen mukaan on saksalaisen *Cladonia* tutkijan Heinrich Sandsteden (kuoli 1949) herbario, jonka luultiin tuhoutuneen sodassa.

Huomattava osa siitä oli kuitenkin salaa kuljetettu sudeettisaksalaisten toimesta Böömiin 1945, siellä konfiskoitu saksalaisena omaisuutena ja sijoitettu Brnon yliopistoon. Tämä kokoelma onkin siellä hyvässä kunnossa uudessa rakennuksessa uudella kampuksella ja sisältää ”hävinneitä” tyyppinäytteitä ym., joskin Sandsteden nuoruudenaikaiset kokoelmat lienevät viime tietojen mukaan kuitenkin jäljellä Bremenissä. Yliopistolla on melkoisesti muun muassa Siperian näytteitä (joita jouduin myös määrittämään), sillä laitoksessa on aktiivinen kasvillisuustutkija professori **Milan Chytrý** (lausu: hitrii), joka vuosittain luokittelee Siperian kasvillisuutta (tänä kesänä Kazakstanin) suurella joukolla. Hän johtaa myös European Vegetation Survey -hanketta ja valitti Suomen lähes puuttuvaa osanottoa. Herbarion johdossa on erittäin pätevä **J. Danihelka**, jonka johdolla vuonna 2012 ilmestyi uusi Tšekin tasavallan putkilokasvien luettelo. Toinen emäntäni, tohtori **Alica Košuthová**, on myös Chytrýn tutkimusryhmässä, joskin työskentelee osan aikaa Bratislavassa.

Brnossa ovat virallisesti myös Määrin museon (BRNM) jäkäläkokoelmat.

Kuitenkin ne on äskettäin siirretty kylmään kartanolintaan Budišoviin 50 km Brnosta länteen. Pääsin kuitenkin käymään siellä ja inventoin tyyppinäytteet. Pölyä oli kohtalaisesti ja myös paperit kosteudessa vähän liimautuneet yhteen. Suuri osa J. Suzan kokoelmista on siellä.

Slovakian pääkaupungissa Bratislavassa on myös kaksi merkittävää herbaariota, kansallismuseon kokoelmat (BRA) keskikaupungilla melko kolkoissa olosuhteissa ja tiedeakatemiaan paljon pienempi kokoelma (SAV) uudessa rakennuksessa vähän syrjemmällä. Kummassakin oli hyvä työskennellä. Slovakian likenologian grand old man **I. Pišút** ja askomykeettitutkija **P. Lizoň** ovat vielä virkeinä. Museosta sain muun muassa englanninkielistä *Catathelasma*-sienilehteä 10 volyymiä kirjastollemme. Slovakian Tiedeakatemiaan kasvitieteilijöiden määrä on käsittämättömän suuri, varmaan lähellä sataa. Niinpä muun muassa levätutkimusta on paljon, samoin eri sieniryhmien molekyyliSYSTEMAATTISTA tutkimusta sekä kasvillisuusselvityksiä. Muistettakoon, että *Taxon*-lehti myös toimitetaan siellä, koska siellä sijaitsee IAPT:n (International Association for Plant Taxonomy) pääpaikka.

Herbaarioiden lisäksi minut vietiin maastoon pari kertaa. Ensin Prahan ympäristöön kalkkikallioille ja hiekkaharjulle (jossa *Cladonia zopfii* Vainio on Euroopan itäisimmällä kasvupaikalla), sitten pitkin Tonavan rantaa Slovakiassa, jossa monet pannoiset kasvit sekä *Isatis tinctoria* (vanha neofyytti), *Adonis vernalis* ja *Euphorbia cyparissias* (siis luonnonvaraisena) loistivat keltaisina. Sain myös vihdoon tuoretta materiaalia DNA-tutkimuksiin lajista *Cladonia magyarica* Vainio, sekin pannoista elementtiä. — Teuvo Ahti

Puutarhan ystävien talkoot 28.4.

Kevättalkoot ovat tänä vuonna **Kumpulan puutarhassa** (Jyrängöntie 2) **maanantaina 28.4.** kello 15–18.30. Lähelle tuovat esimerkiksi raitiovaunut 6 ja 8 (Paavalin kirkon pysäkki). Talkoissa kunnostetaan puutarhaa kesäkauden avausta varten, ja ainakin haravointia on tiedossa. Puutarhan henkilökuntaa on ohjaamassa työtä. Talkoisiin voi tulla joustavasti kello 15:n ja 18.30:n välillä. Sihteeri päivystää Yläkartanon sisäänkäynnin luona, jakaa työkaluja ja suojakäsineitä ja opastaa muiden joukkoon. Yläkartanon edessä tai hallissa ovat tarjolla talkookahvit kello 17. Mukaan säänmukainen vaatetus ja reipasta talkoohenkeä. Mukavan työskentelyn lomassa talkoolaisilla on tilaisuus ihaila Kumpulan kevättä, tovi ennen puutarhan avaamista yleisölle. Tänä varhaisena keväänä kukassa ovat jo pajumagnoliat, punakanukat, punavaahterat, jalavat, eksoottiset pajut jne. Ehkä ehditte näkemään myös näkin (*Jeffersonia diphylla*) kukinnan! Tervetuloa rohkeasti mukaan myös uudet jäsenet, vaikka koko perheellä, tutustumaan yhdistykseen ja sen toimintaan!

Kumpulan kausi käynnistyy 1.5.

Kumpulan puutarha on ollut avoinna yleisölle kesästä 2009 lähtien. Vappuna käynnistyy siis puutarhan kuudes yleisökausi. **Vapunpäivänä 1.5.** kello 10–17 puutarhassa on biologian opiskelijoiden jokavuotinen perhetapahtuma **Vappushokkelo**. Perjantaista 2.5. alkaen puutarha ja KesäKapusiini-kahvila ovat syyskuun loppuun saakka avoinna yleisölle tiistaista sunnuntaihin kello 11–18 (pyöröportista jalkamies pääsee ulos kello 20:een asti); maanantaisin ja juhannuksena puutarha on kiinni. Lisätietoa www.luomus.fi/fi/kumpula

Vanamon vuosikokous 6.5.

Suomen Biologian Seura Vanamon vuosikokous **tiistaina 6.5.** klo 18.00 Tieteiden talolla (Kirkkokatu 6). Apurahojen jako. **Pertti Ranta:** *Suomen kaupunkikasvio – kaupunkiekologiaa kirjaksi*. Esitys kuvaa kaupunkiekologisesta näkökulmasta uuden kirjan kokoamisprosessia eri puolilla Suomea ja kertoo uusista tutkimustuloksista.

Průhonice satulinna

Sammalseuran retki Vartiosaareen 14.5.

Suomen Sammalseuran kevätretki tehdään **keskiviikkona 14.5.** Helsingin Vartiosaareen. Tapaamisaika klo 10.00 ja tapaamispaikka Jatasalmentie 14. Lisää tietoa retkestä [seuran kotisivuilla](#) myöhemmin. Eväät ja saappaat mukaan!
Ilmoittautumiset viimeistään perjantaina **9.5.** sihteerille xiao-lan.he@helsinki.fi tai puh. **02941 24442, 044 992 6630.**

Lumoudu kasveista 17.5.

Kolmas kansainvälinen Lumoudu kasveista -teemapäivä järjestetään lauantaina 17.5. Euroopan kasvitutkijoiden järjestön EPSO:n ideoima päivä tuo esiin kasvien ja kasvitutkimuksen merkitystä, uusinta tutkimustietoa ja näiden tarjoamia ratkaisuja esimerkiksi ympäristöongelmiin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Ohjelmaa Viikin Gardeniassa klo 11–14, mm. opastettu kierros Viikin arboretumissa, puulajin tietovisa, vieraslaji-infoa. Esitykset Kaneli-salissa:

- klo 11 **Kurt Fagerstedt:** *Puuanatomia.*
- klo 12 **Jouko Rikkinen:** *Heinät.*

Ilmoittaudu Luonnonkukkien päivän retkenvetäjäksi 18.5. mennessä

Luonnonkukkien päivä kutsuu kaikkia kasveista kiinnostuneita opastetuille kasviretkille tänä vuonna sunnuntaina 15.6. Ilmoittaudu siis retkenvetäjäksi! Luonnonkukkien päivän retkenvetäjäksi voi ilmoittautua kuka tahansa kiinnostunut, joka tuntee retkikohteensa kasveja sen verran, että osaa kertoa kasveista muille retkeläisille. Retkenvetäjäksi voi ilmoittautua sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.sll.fi/luonnonkukat. **Ilmoittautuminen päättyy sunnuntaina 18.5.** Retkenvetäjät saavat toukokuussa tilata käyttöönsä Luonnonkukkien päivään liittyvää materiaalia, kun materiaalitilauslomake lähetetään ilmoittautumisen yhteydessä annettuun sähköpostiosoitteeseen. Luonnonkukkien päivänä järjestetään eri puolilla Suomea vuosittain noin 100 opastettua kasviretkettä, joille osallistuu reilusti yli 2000 kasveista kiinnostunutta.

Sieniseuran retki Meri-Rastilaan 25.5.

Suomen Sieniseuran kevät sieniretki tehdään **sunnuntaina 25.5.** klo 11–14 Helsingin Meri-Rastilaan. Lähtö klo 11.00 Rastilan metroaseman vierestä ABC Deli Rastilan parkkipaikalta (Vuotie 4). Autopaikoitusta löytyy myös Märssykujan päästä. Retki on maksuton, eikä ennakoilmoittautuminen ole tarpeen.

Kevään ja kesän musiikkitapahtumia Kaisaniemen kentällä

24.–25.5. (lauantaista sunnuntaihin) alkaen klo 11 [Maailma kylässä](#)

12.6. (torstai) alkaen klo 15 Helsinki-päivän konsertti

13.6. (perjantai) alkaen klo 14 Loop Live -konsertti, pääesiintyjänä 13-vuotias pop-sensaatio Isac Elliot

9.7. (keskiviikko) alkaen klo 14 Helsinki Classic Festival, pääesiintyjänä amerikkalaistähti Stevie Wonder
 Kyseisinä päivinä soundcheck alkaa yleensä jo aamusta.

Vielä ehtii Mineraalikabinetin läksiäisiin!

Mineraalikabinetti muuttaa alkuperäisestä ympäristöstään Arpeanumista Kumpulaan. Läksiäisiä vietetään Snellmaninkatu 3:ssa **torstaista lauantaihin 24.–26.4.** Tarjolla paljon [ohjelmaa](#).

Botanicum 5/2014 ilmestyy perjantaina 23.5. Aineisto toimittajalle 21.5. mennessä.

Kaisaniemen Tarjoustalon mainontaa maaliskuussa 2014. Kuva LH.

Iloista Vappua!

Sopivaa lukemista
 Rantanen, M. (toim.) 2013:
 Kukkiva syyspervo ruukussa.
 Kirjallisen viestinnän
 tähtihetkiä. – 167 s. Schildts &
 Söderströms, Helsinki.

